A TANÁCS HATÁROZATA

(2009. július 7.)

a Lengyelországban fennálló túlzott hiányról

(2009/589/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 104. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

tekintettel Lengyelország által tett észrevételekre,

mivel:

(1) A Szerződés 104. cikke szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.

(2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és az erős, fenntartható, munkahelyteremtéshez vezető növekedés eszközeként a rendezett államháztartás célkitűzésén alapul.

(3) A Szerződés 104. cikke szerinti túlzott hiány esetén követendő eljárás, amelyet a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, 1997. július 7-i 1467/97/EK tanácsi rendelet [1] – amely a Stabilitási és Növekedési Paktum része – részletez, előírja, hogy a túlzott hiány fennállását határozatban kell megállapítani. A Szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásához. A 3605/93/EK tanácsi rendelet [2] megállapítja a jegyzőkönyv rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat és meghatározásokat.

(4) A Stabilitási és Növekedési Paktum 2005-ös reformja az eredményességének és közgazdasági megalapozottságának fokozását és az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának védelmét tűzte ki célul. Célja volt továbbá különösen annak biztosítása, hogy a túlzott hiány esetén követendő eljárás valamennyi szakaszában vegyék teljes mértékben figyelembe mindenekelőtt a gazdasági és költségvetési hátteret. A Stabilitási és Növekedési Paktum így támogatja azokat az állami intézkedéseket, amelyek a gazdasági helyzet figyelembevétele mellett a stabil költségvetés azonnali visszaállítását célozzák.

(5) A Szerződés 104. cikkének (5) bekezdése értelmében a Bizottság véleményt terjeszt a Tanács elé, ha úgy ítéli meg, hogy valamely tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be. A Szerződés 104. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentését, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményét figyelembe véve, a Bizottság a Szerződés 104. cikkének (4) bekezdésével összhangban megállapította, hogy Lengyelországban túlzott hiány áll fenn. Ezért 2009. június 24-én a Bizottság Lengyelország vonatkozásában ennek megfelelő véleményt terjesztett a Tanács elé [3].

(6) A Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése szerint a Tanácsnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam esetleges észrevételeit, mielőtt egy átfogó értékelés alapján határozna arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. Lengyelország esetében ez az átfogó értékelés az e határozatban foglalt megállapításokat eredményezi.

(7) A lengyel hatóságok által 2009. áprilisban a túlzott hiány esetén követendő eljárás keretében bejelentett és ezt követően az Eurostat által megerősített adatok alapján a lengyelországi államháztartási hiány 2008-ban elérte a GDP 3,9 %-át, tehát túllépte a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A hiány nem volt közel a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértékhez, és a Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében a referenciaérték túllépése nem tekinthető kivételesnek. Így különösen a túllépés nem a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett váratlan esemény eredménye. Továbbá a Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében nem 2008-ban bekövetkezett jelentős gazdasági visszaesés miatt következett be. Annak ellenére, hogy a növekedés 2008 utolsó negyedévében az előző év azonos időszakához képest 3,3 %-ra lassult, ami befolyásolta az év utolsó negyedévében a bevételek beszedését és hozzájárult a vártnál rosszabb hiányhoz, a GDP-növekedés összességében mégis viszonylag erős, 4,9 %-os volt 2008-ban.

A becslések szerint a potenciális GDP-növekedés 4 ½ %-ot tett ki, míg a kibocsátási rés a potenciális GDP 3 ½ %-át érte el, ami kedvező ciklikus feltételekre utal. Emellett a referenciaérték túllépése nem tekinthető átmenetinek. A Bizottság szolgálatainak 2009. tavaszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2009-ben várhatóan a GDP 6,6 %-át, 2010-ben pedig – változatlan politikát feltételezve – 7,3 %-át éri el, 2009-ben a GDP 1,4 %-os szűkülése és 2010-ben a GDP 0,8 %-os növekedése mellett. A hiány a lengyel hatóságok szerint is növekedni fog 2009-ben, amelyek 2009. június 22-én bejelentették, hogy az

[1] HL L 209., 1997.8.2., 6. o.
[2] HL L 332., 1993.12.31., 7. o.
[3] A Lengyelországra vonatkozó, a túlzott hiány esetén követendő eljáráshoz kapcsolódó dokumentumok a következő weboldalon találhatók: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

államháztartási hiány jelentősen túllépheti a túlzott hiány esetén követendő eljárás szerinti 2009. tavaszi bejelentésben [1] erre az évre tervezett, a GDP 4,6 %-ában meghatározott értéket. Ezért nem teljesül a Szerződés hiányra vonatkozó kritériuma.

(8) A bruttó államadósság a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, 2008-ban a GDP 47,1 %-át tette ki. A Bizottság szolgálatainak 2009. tavaszi előrejelzése szerint azonban az államadósság 2010-ben a várhatóan magas hiánynak köszönhetően valószínűleg megközelíti a 60 %-ot.

(9) A Stabilitási és Növekedési Paktummal összhangban kellő figyelmet kell fordítani a rendszerszintű nyugdíjreformra, amely egy kötelező, teljes tőkefedezeti pillért is magában foglaló többpilléres rendszert vezet be. Ezeknek a reformoknak a végrehajtása átmenetileg a költségvetési egyenleg romlásával jár, az államháztartás hosszú távú fenntarthatósága azonban egyértelműen javul. A lengyel hatóságok becslései alapján a reform nettó költsége 2008-ban a GDP 2,9 %-át tette ki, amely 2009-ben a GDP 3,2 %-ára emelkedik, amint arra a lengyel hatóságok június 22-i levelükben emlékeztettek. A Stabilitási és Növekedési Paktumnak megfelelően ezeket a költségeket lineárisan csökkentve, egy átmeneti időszakon át lehet figyelembe venni, és csak akkor, ha a hiány közel marad a referenciaértékhez. Mivel a hiány 2008–2010 között nem marad közel a referenciaértékhez, a nyugdíjreform költségét nem lehet figyelembe venni.

(10) Az 1467/97/EK rendelet 2. cikke (4) bekezdésének megfelelően az „érdemleges tényezők” csak akkor vehetők figyelembe a Szerződés 104. cikkének (6) bekezdése szerint túlzott hiány fennállását megállapító tanácsi határozatban, ha a kettős feltétel – vagyis hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti – teljes mértékben teljesül. Lengyelország esetében ez a kettős feltétel nem teljesül, ezért az e határozathoz vezető lépések során érdemleges tényezők figyelembevételére nem kerül sor,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből következik, hogy Lengyelországban túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Lengyel Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2009. július 7-én.

a Tanács részéről

az elnök

C. BILDT

[1] Rostowski pénzügyminiszter Almunia biztoshoz címzett levele.